

EEN VOGELVIJVER IN DE TUIN *Door Jan P. Strijbos*

Een vogelvijvertje kunnen we zelf en met eenvoudige middelen maken. We maken daartoe een cementmortel, bestaande uit één deel portlandcement, drie delen scherp- en rivierzand en vier delen grind. De hoeveelheid die we nodig hebben hangt natuurlijk geheel af van de omvang en grootte van het te maken vijvertje. Alles wordt nu droog met de schop goed doorengemengd tot een overal gelijkkleurig mengsel ontstaan is. Hoe nauwkeuriger dit mengen geschiedt, hoe beter.

Dit mengsel wordt nu aan de buitenrand hoog opgezet, zodat zich in het midden een kom vormt. Daarna voegt men een weinig water toe, zet het gehele bed cementspecie weer goed dooreen en onder goed mengen wordt nu zoveel water toegevoegd, dat men een lijvige vrij droge brij krijgt. Van te voren hebben we reeds de plaats waar het vijvertje moet komen in gereedheid gebracht. In de grond wordt een ondiepe kom gegraven en deze wordt goed ingewaterd en aangestampd. Deze contravorm belegt men

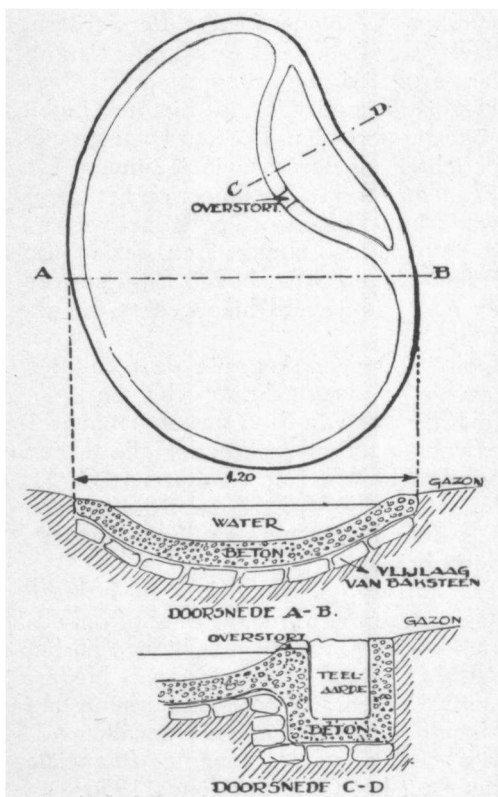
met bakstenen (oude stenen of halve stenen kunnen heel goed daarvoor gebruikt worden) en op deze vlijlaag, die ook weer eerst met het nodige zand goed wordt ingewaterd en aangestampd, stort men nu een laag betonmortel van ongeveer 3 cm dikte. Daarop wordt nu het scheurnet gelegd, bestaande uit een stuk fijnmazig kippengaas. Nu kunnen we verder storten, totdat de totale dikte ongeveer 6 cm bedraagt.

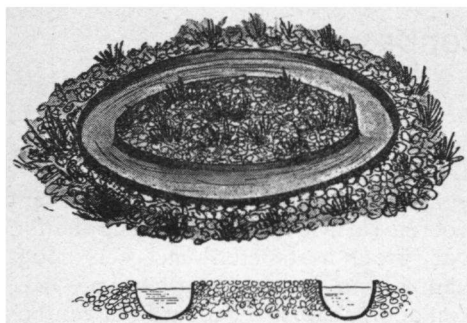
Voor grote vijvers moet de dikte naar verhouding natuurlijk groter genomen worden en bovendien zal men dan ook wel gebruik moeten maken van een scheurnet dat gevlochten wordt van betonijzer. Voor de afpleistering gebruikt men cementspecie van één deel cement en één deel rivierzand en met behulp van een kolenschop als troffel verkrijgt men een glad oppervlak. Hoe gladder de bodem van ons vijvertje is, hoe beter. Bij vorst mag men geen betonspecie verwerken en bij sterke zonbestraling moet het pas gestorte werk afgedekt worden met natte zakken of planken.

We moeten er vooral voor waken dat het vijvertje niet te diep wordt, want anders heeft het als vogelbadplaats minder waarde. Vooral de wanden moeten zacht glooiend zijn, zodat de vogels een soort strandje vinden, waar slechts weinig water staat. In de zomer moet men door de sterke verdamping telkens water bijvullen en op geregelde tijden moet het gehele vijvertje schoongemaakt en opnieuw met schoon en vers water gevuld worden. Vooral in waterarme streken kunnen we door zo'n vogelvijvertje veel vogels lokken, want water is een levensbehoefte voor de meeste vogels.

(In het cement bevinden zich giftige stoffen, waardoor het gewenst is, de vijver gedurende ten minste vier weken af te dekken (b.v. met planken of gaas). Gedurende deze periode moet het water veelvuldig ververscht worden. Als men enige visjes in de vijver wil houden, b.v. goudvisjes, is het zelfs gewenst deze periode tot ongeveer zes weken te verlengen.

Bovenstaande adviezen zijn ontleend aan het zojuist in vijfde druk verschenen boekje „De vogels rondom ons huis”, door Jan P. Strijbos. Dit rijk met fraaie foto's en pentekeningen geïllustreerde werkje bevat ook adviezen over wintervoeding, nestkastjes e.d. Het wordt uitgegeven door L. J. Veen te Amsterdam tegen de verrassend lage prijs van f 4.50.

(Naar Pfeifer)

Een zeer eenvoudige oplossing voor het drink- en badwaterprobleem wordt door de Duitse Vogelschutzwarten gepropageerd. Men snijdt hiertoe een oude autoband midden over het loopvlak overlangs door. Dit kan meestal wel met een scherp mes, of anders met een ijzerzaag gebeuren. Men heelt dan twee ringvormige troggen die, mits goed horizontaal geplaatst, een flinke hoeveelheid water kunnen bevatten.

Door de halve banden wat in te graven en met kiezelstenen of aarde aan te vullen, alsmede door het aanbrengen van enige beplanting, worden de lelijke banden gecamoufleerd. De hierbij geplaatste afbeelding spreekt verder wel voor zichzelf.

Heel belangrijk is, een zodanige plaats voor het vijvertje te kiezen, dat de vogels in nabije struiken een toevlucht kunnen vinden als zij door katten of andere vijanden worden belaagd. Zoals in een vorig nummer reeds werd opgemerkt, scheppen drinkvijvertjes vrijwel ideale kansen voor vogelfotografie, waarmee men bij de aanleg reeds rekening kan houden (lichtval, schuilplaats, enz.).

Stookolievogels op de Nederlandse kust

In De Levende Natuur (aug. 1959) geeft Dr. M. F. Morzer Bruijns verslag van een onderzoek naar het aantal stookolieslachttoffers onder de vogels op de Nederlandse kust, dat het RIVON, in samenwerking met „Vogelbescherming” in 1957 op verzoek van het CIFO is begonnen. Er werden kwantitatieve gegevens verzameld van de stranden langs de gehele kust, oude uit de periode 1948—1954 en nieuwe van 1955—1958. De Vogelwerkgroep van de KNNV/NJN en de CJN verzamelden resp. gegevens van Den Helder tot Hoek van Holland en in Zeeland. Het RIVON verrichtte vnl. waarnemingen op de Waddeneilanden. Er is een lijst die de namen van 50 vogesoorten vermeldt, in de periode 1947—1958 als stookolieslachttoffers op de Nederlandse kust aangetroffen. Blijkens deze gedetailleerde tabel zijn de *zwarte zeeëenden* en *zeekoeten* er het ergste aan toe, met 41 en 18 pct. van het totaal. Dan komen *roodkeelduikers* (5,2 pct.), *Jan van Genten* (4 pct.), *zilvermeeuwen* (3,6 pct.) en *alken* (3,5 pct.), gevolgd door *toppereenden* (2,2 pct.), *stormmeeuwen* (1,9 pct.), *grote zeeëenden* (1,8 pct.), *parelduikers* (1,5 pct.) en *drieteenmeeuwen* (1,4 pct.).

Op grond van de verkregen gegevens berekent Dr. Morzer Bruijns dat er per jaar tenminste 15-17.000 stookolievogels op de Nederlandse kust aanspoelen. Hij vermoedt evenwel, dat in de periode 1948—1958 het aantal slachttoffers per jaar minimaal 20.000 en wellicht wel 50.000 neeft bedragen.

Het voornemen bestaat het onderzoek voort te zetten voor de periode 1959—1968 en in die periode door stelselmatiger waarnemen nauwkeuriger gegevens te verzamelen dan tot nu toe mogelijk was. Dit lijkt vooral ook gewenst, omdat daaruit wellicht zou kunnen worden afgeleid welke invloed de Conventie van Londen, die het uitstorten van olie binnen een zone van 100 mijl uit de kust verbiedt, op de sterfte onder de zeevogels heeft.

Wie bereid is aan dit onderzoek mee te werken kan formulieren aanvragen bij het RIVON, Soestdijkseweg 33, Bilthoven of Vogelbescherming, Reguliersgracht 9, Amsterdam-C.

Zwarte roodstaart nestelt in De Bilt

Driemaal achtereen heeft dit jaar een *zwarte roodstaart* het gepresteerd om een nest jongen groot te brengen in een in aanbouw zijnde Huishoudschool te De Bilt. Het nest bevond zich steeds in een (andere) opening, uitgespaard voor het leggen van een balk.

Dankzij de ongelofelijke zorg en toewijding, die aannemer, uitvoerder, opzichter en arbeiders aan den dag hebben gelegd, is alles naar omstandigheden bijzonder goed verlopen.

Men heeft niet kunnen voorkomen dat uit het eerste (april-)legsel de haast vliegvlugge jongen op 16 mei, na het verlaten van het werk, door jongens werden geroofd. Er waren 3 jongen van de 4 opgegroeid, terwijl er oorspronkelijk 5 eitjes in het nest lagen.

Op 4 juli vlogen de 4 jongen van het tweede broedsel normaal uit, terwijl op 15 augustus het derde legsel (2 jongen) normaal uitvloog.

A. J. H. v. L.